

הראש ישיבה והפסיכולוג

פרק א'

בס"ד

פליטת פה במדריכת כלות.

שלמרות היותה מצוינת, היא הפריזה
לטעמי עם כללים ואזהרות.
כאילו שבעלי הוא לא יצור חי ודינמי
בדיוק כמוני. מה היא חשבה,
שהוא מתאדה מכל צעקה קטנטנה.

שיחות הטלפון אט אט חזרו,
במשך הזמן הם אף התארכו,
וגלשו מעבר לשאלות נימוסים
או ענינים טכניים.

הרגשתי מאושרת, סוף סוף גיטי
חזרה קצת לתוך חיי.

טיילנו בלילות שבת אחרי הדלקת
נרות, יצאנו יחד למסע קניות.

גיליתי בחדווה שאין כל סתירה בין
חברות קרובה לגיטי לחיי נישואים
מוצלחים ויפים.

עם שניהם יש לי סודות. ישנם
המשותפים רק ביני לבעלי,
ויש את הגלויים רק לי ולגיטי.
ואין מלכות נוגעת בחברתה.

לכן אתמול, אחרי שביליתי סופ"ש
מלא, וגדוש חוויות שונות בבית
חמותי, שאותן רציתי לחלוק,
ולנתח בנחת.

ביקשתי מגיטי שתצא איתי לפארק,
הנמצא בקרבת מקום
למקום מגורינו.

חשבתי שאוכל לפרוק קצת מעמסות
החיים וגיטי תהיה לי לאוזן קשבת.

אז חשבתי. הנה גיטי פותחת
בפניי את הנושאים הכאובים,
ושואלת על ענייני פרנסה.

אני מכירה את גיטי, היא לא
באמת רכלנית שמעוניינת לדעת
את המצב בחשבון הבנק שלי.

זוהי דרכה לרמז לי שהיא רוצה לשטוח
בפניי את מצוקתה.

פייגי ננערה מהמחשבות. מחייכת
לגיטי את חיוכה השמור לחברות
טובות ומבינות.

"תגידי מה בעלך עושה אחרי הכולל?",
כאילו איך אתם סוגרים את החודש?".

שאלה גיטי את פייגי חברתה בפרץ
נדיר של 'יאכנעאות'.

פייגי נבהלה קלות, מה קרה לגיטי?
נכון שבסמינר היינו החברות 'הכי הכי',
הרגשנו קרובות אחת לשנייה בלב ובנפש.
השחנו את עמקי הרגשות והקרביים זו לזו.
דיברנו על הכל כולל ה-כ-ל, על הורים ואחים,
מורות וכמובן כל שאר החברות.

אבל מאז ששתינו התחתנו והקמנו בתים,
הקשר העמוק, הדיבור הקרוב, והחשוף
לאט לאט התמעט ונמוג.

כמובן בהתחלה, ההפסקה והריחוק
היו טבעיים. היות ושתינו התחלנו
במערכת יחסים זוגית, שמטבעה
מילאה אחר הרבה מהצרכים הנפשיים.
שהיה נדמה שרק החברות עם גיטי תספק לי.

כבר לא הוצרכתי כל כך לפטפוט השעות
ארוכות בטלפון, ושיחות נפש עד לשעות
הקטנות של הלילה.

אבל עם התמסדות חיי הנישואים
התחלתי לחוש בחסרונה של גיטי בחיי.

למרות שמערכת היחסים עם בעלי
רק פורחת ועולה, ומשתפרת כל יום
לעומת קודמתה.

עדיין אני זקוקה לשיחת בנות קלילה,
בלי לחשוש מפאשלות, ולהיזכר בכל

פרק ב'

"תראי גיטי" פייגי ניסתה להבין לאן חברתה מכוונת, "בגדול אנחנו מסתדרים מהמשכורת שלי, מלגת הכולל הצנועה של בעלי, וכמובן עזרת ההורים."

הן טיילו ברוגע בין שבילי הפארק היפה, מסתובבים בין גדות הנחל האקולוגי, המפכה מימיו באופן מלאכותי.

"אבל מה הוא עושה בשעות הערב, הוא לא צריך להשלים קצת הכנסה? רוחה של גיטי עדיין לא נחה."

"אמממ..." אני ממש לא מבינה מה היא רוצה, חשבה פייגי לעצמה.

"מבחינה כלכלית אנחנו מסתדרים די יפה, ובשעות הערב בעלי לומד מטעם אחד מארגוני הקירוב עם צעירים מתחזקים, אבל זה בהתנדבות. אם זה מה שאת שואלת."

"יש לכם בעיות כלכליות?" פייגי כבר לא התאפקה ופשוט ירתה את המחשבה המטרידה.

"לא מה פתאום" גיטי פתאום נבהלה מעצמה

"סתם שאלתי, אבל זה קשור לעניין אחר לגמרי לא לכסף. אבל אנחנו לא צריכות לדבר על זה זה בסדר גמור. תשכחי ממה שדיברנו."

"אוקיי, מכבדת". פייגי זרמה עם גיטי, למרות שסקרנותה כבר ניצתה, מבלי יכולת כיבוי או הדחקה.

"תראי את הגברת שמה עם עגלת שלישייה" גיטי קפצה על המציאה, והסיטה בחדות את נושא השיחה.

הן שקעו בשיחה ערה, על בוגובו ושאר דגמים. על מצב ישיבה מול עריסה, דמיינו את עגלותיהן לכשייוולדו הילדים.

השמש נטתה מערבה, והן חזרו שתיהם לביתם. כשכל אחת נוצרת בליבה, את התחושה המוזרה.

פרק ג'

כולל 'טללי מנחם' עיצומו של סדר ב': הכולל הומה וגועש מריתחת התורה.

סברות נזרקות באוויר, פשטים בגמרא מתלבנים בין חברותא אחת לרעותה.

הפרק הנלמד הוא: 'מציאת האשה' שבמסכת כתובות.

האברכים שקועים בלימוד מאתגר ומהנה. כל אחד לפי דרכו, סבלות מוחו, ומזגו. אבל כולם כאחד נהנים ממקום לימודם.

שכן הכולל המצויין בראשותו של ראש הכולל הרב זיגלבוים, הצטיין בבחירת אברכים שנקבצו להם יחדיו מכל העדות והתפוצות, בוגרי כל הישיבות והסגנונות.

אבל במהותם הפנימית והמיית ליבם, כולם שווים הם - בגודל הרצון והחשק, לעלות מעלה מעלה במסילות התורה.

אפרים המכונה 'אפי', ישב ולמד עם החברותא 'זאבי' בספסל היותר צדדי, אבל לא ממש פינית.

דבר המעיד יותר מכל על אופיו, כמעורב בין הבריות, ובו זמנית אוהב גם קצת להצטנע.

להיות חברותי, ופופולרי אצל החברים. כשבד בבד הוא שומר על מרחב אישי, ופרטי.

הם למדו ברציפות, מבלי לשים לב איך הזמן חולף ועובר לו ביעף.

אחרי שיישבו תוס' מוקשה ומורכב, חש זאבי קצת תשוש.

ובראותו שממילא לא נשארו יותר מ-5 דקות עד תום הסדר, הסביר לאפי היושב מולו, כשעיניו נעוצות עדיין במהרש"א, המסביר את קושיית התוס' עליה עמלו בשעה האחרונה בצורה כ"כ ברורה ונהירה, שהוא שהוא ינצל את הדקות למילוי המצברים בעוד מנת קפאין

בדמות קפה חזק, מהביל, ורותח.

הוא התמצא בכל נושא. מפרטי הסכסוך המתמשך בחבל 'נגורנו קרבאך' בארמניה, עבור פירוט כל נפתולי עמי 'יגוסלביה', ועד הכרת שמותיהם של כל ראשי מכון וויצמן לדורותיהם.

פרק ד'

אפי שפנה לשמחה בכוונת מכוון, של ניצול מאגרי הידע הבלתי נלאים האצורים במוחו.

ניסה להסתיר זאת, כאילו מדובר בסתם פטפוט אגבי.

"תגיד שמחה מה דעתך על הלוח מודעות, נראה שלאחרונה הוא מתמלא רק בהצעות לטיפול מקצועי, פסיכולוגיה, גרפולוגיה, CBT ו NLP, כל אחד נהיה לי קואצ'ר ומאמן כולם מבטיחים תוצאות מיידיות, שמירה על סודיות, הצלחה מובטחת, שינוי עצום, וכו' וכו'!"

ניסה אפי לעורר את התעניינותו, והנה הוא הצליח:

"בוא בוא תתיישב" שמחה קפץ על השאלה כאוצר יקר המציאות.

"יש לי על הנושא משנה סדורה אפי' כתבתי אותו באחת ממחברותי"

אפי שמח בליבו. למרות שהוא לא היה סומך על שמחה במישור הטיפולי בשום אופן, אין טוב ממנו בפריסת התמונה המלאה, עם כל הפרטים.

"אח"כ אני כבר יחליט מה לעשות עם המידע" חשב לעצמו.

"אז תראה, חשבתי לעצמי לפני זמן מה" שמחה החל בנאום.

"לכאורה קיים דיסוננס עצום, בין השקפת התורה, ששמה במרכז החיים את העבודה עצמית, ותיקון המידות. מזה לכאורה משמע, שאדם מעצם היותו, יכול להיות בעל תכונות שליליות ומעשים מגונים."

"לבין כל האלה הפסיכולוגים בגרוש. שמבטיחים נאמנה, שכל קושי או התמודדות, מקורה בטרומה או חוויה קשה. וכל בעיה נעלמת עם טיפול מתאים.

אפי חך בדעתו עם להצטרף לחבריו בדרכו לחדר הקפה, מקום שבו תמיד תצא עם איזה בדיחה טובה, או מעשייה נאה. מרחב האוויר של האברים בין שעת שטייגען אחד למשנהו.

במחשבה שנייה הוא ויתר על הרעיון, היות והמקום משמש גם כפינת עישון לאלו שלא נגמלו עדיין.

וכסולד מניקוטין ומוצרי ידוע, ממש לא התחשק לו להיקלע להתגודדות זעירה- 'קיפקע' בעגה היידישאית, של מעשנים. שמא יצטרך לעמוד לידם, ולבשם את בגדיו בניחוחות הסיגריה.

"למען האמת אני סתם מחפש תירוצים כדי לעשות את שתכננתי כבר בתחילת הסדר" הוא חשב לעצמו.

הוא חיכה דקה שתיים שתיגמר רשמית זמן הלימוד. ופנה לקדמת הבית מדרש, ל 'שמחה' היושב לו בטח בספסל הראשון ממזרח ממש לפני ארון הקודש.

"מה נשמע שמחה?" אפי ניסה לעניין את שמחה בשיחה.

למען האמת זה בכלל לא היה מלאכה קשה, שכן שמחה הוא מרבה שיחה. בעל דעה מוצקה על כל נושא ועניין.

הוא טיפוס קצת מוזר, בעל מוח כביר וזיכרון אדיר.

למרות גילו הצעיר, בתחילת שנות העשרים לחייו, הוא יודע כבר למעלה מתריסר מסכתות על בוריים. בקי בכל הספרים הקדמונים, והפרשנים האלמונים.

תמיד הוא מביא ווארטים, שלא ידוע מאיפה הוא שאב אותם.

אבל לכישרונותיו נלוו כמה מאפיינים ייחודיים. הוא זכר למשל את כל הטעויות של ראשי ישיבותיו, ורמי"ו מכל השנים. הוא לא החמיץ להם שום מעידה ופליטה.

באחת השנים במסיבת הפורים של הישיבה, אף נשא דרשה שבה שילב, ערבב, ועשה מטעמים, מכל אותם פאשלות שאצלו היו בלתי נשכחות.

פרק ה'

אפי פורר בעזרת המזלג את גוש האורז,
שהתגבש קצת מבישול יתר.

בעוד גיטי מוציאה עבורו מהמחבת עוד
שניצל. תוך ניסיונות עקרים, לא להתלכלך
מהשמן.

היא ניגבה ידיה במרץ, בנייר סופג המיוחד
שמיובא מאמריקה. מקשיבה בחצי אוזן, לאפי
המספר לה ממעללי היום הארוך שעבר עליו.

מוציאה ביד אחת קליפת גזר סורר שנתקע
במסננת של הכיור, וביד השנייה מחזירה את
התבלינים למקומם על המדף בארון.

"איי" אצבעותיה של גיטי הסתבכו ונשרטו
במעמקי הכיור, והיא פלטה זעקה.

אפי זינק בבהלה, בטבעו הוא לחיץ, ובורח
מטיפת דם כמו היה זירת אסון. אבל הוא
נשם עמוקות, פקד על מוחו להירגע.

בעדינות הראה לגיטי איך להוציא את
היד המדממת מתוך הכיור הפוצע,
בנזק מינימלי. רץ להביא חומר חיטוי,
ואביזרי חבישה.

מפענח בקושי, אותיות לטיניות מגב חפיסת
הפלסטר, ומנסה באדיקות לחתוך פיסת דבק
מבלי לערב את השיניים. כולו מתמסר למען
אשתו הנאנחת.

לאחר כמה דקות טיפול, שכללו ניקוי וחיטוי
באלכוהול, חבישה שקצת לוחצת, אך בו
זמנית נושמת. נותנת לזרם הדם להמשיך
בשטפו, שחלילה האצבע לא תכחיל.

גיטי נרגעה, ונחה על הכורסא. מסדירה את
נשימתה, שותה לרוויה את השייק שאפי
מיהר להכין לה.

אפי התיישב בכורסא שממול באנחת רווחה,
"ברוך ה', המיני דרמה שהתחוללה פה נרגעה"
הוא פלט.

כאילו נעלמו מעיניהם כל ספרי המוסר
וחסידות, אין כבר מלחמה, בין יצר טוב
ליצר הרע. רק הכל זה תוצאה מאנרגיה
שלילית הנובעת מעמקי התת מודע.

"לאחר זמן" שמחה שקוע עמוק בהרצאה.
"אחרי שחקרתי ובדקתי את כל השיטות
והספרים, סידרתי לעצמי את הדברים:

הקב"ה הוא זה שברא את כל התכונות.
בין אילו המכונות חיוביות, ובין הקריוות
שליליות.

ואם הוא בראם, מוכרח שכולם יש בהם
נקודת טוב וכולם נצרכות לאדם.

רק מה שצריך לדעת את המינון, ואת האיזון.
הכעס, בעיקרון ישמש למטרה רעה.
אבל כמובן שיש לה גם שימוש לטובה.

וכן בכל המידות. וכך נולדו להם כל אחד,
או התחנכו, עם מידות שאינן מושלמות,
או מאוזנות. והם משתמשים בהם לפעמים
באיזון הלא נכון.

כדי לתקן אותם על מכונם, אנחנו חיים.
לצורך זה נכתבו כל ספרי המוסר ודברי כיבושין.

אבל חוץ מזה, יש דבר נוסף שנקרא 'בעיה'.
שמשמעה - עיוות לא טבעי של תכונות מולדות
שנוצרו כתוצאה מחוויות מסעירות, ואירועי קיצון.

לשם כך התברכה דורנו בשיטות טיפול מיוחדות,
ואמצעי עזר מצויינים."

"אבל לא תמיד..." שמחה רצה להמשיך
בהנמקת
השיטה, אבל צלצול טלפון צורמני קטע את
הדרשה
המרתקת.

"עצור רגע" אפי עצר את שמחה באמצע תנועת
לשון,
והציץ בצג הטלפון.

'אשת חיל', הופיע שם, שחור על גבי מסך שבור.

"טוב שמחה נמשיך בפעם אחרת" הוא מיהר
להיפרד מידידו, ולענות לשיחת הטלפון.

"כן גיטי מה נשמע" אפי ענה לצלצול אשתו.

גיטי פשוט נזעקה.

"תודה רבה אפי" גיטי העריכה, וגם נהנתה, מהכרכורים סביבה, והדאגה הכנה לשלומה.

אפי חיך בחזרה "כמובן, תמיד אעשה הכל בשבילך. אשתי היקרה".

"גיטי את עוד לא רגועה?" אפי שם לב שאשתו עדיין במועקה. גיטי חשבה להתחמק, "אני לא בטוחה שעכשיו הזמן המתאים" היא השיבה.

"למה לא" אפי דווקא מאוד הסתקרן, על מה אשתו שחה, ולמה הזמן לא מתאים?

"אין יותר מתאים מעכשיו, שנינו יושבים על הכורסאות בנחת, כבר שכחת כמעט מהאצבע הכואבת, ולחברותא שלי יש חתונה הערב כך שאני לא ממחר לשום מקום"

"בסדר" גיטי התרצתה. "אבל אני רוצה שתהיה כנה איתי" "אפשר?" היא הוסיפה, יותר קובעת מאשר שואלת.

אפי הנהן שכן, נדרך ומתמתח קצת מבלי משים. היא הפתיעה אותו, חשב, אבל האמת שכבר בשעת הארוחה שמתי לב שהיא מהורהרת, ולא ממש מקשיבה לדברי, ולכן היא כנראה גם נפצעה.

"אתה זוכר את הצעת העבודה שקיבלת מהמכינה לישיבה קטנה?" "כן" אפי התפלא, "על זה רצית לדבר" "כן" גיטי הייתה נחושה. "למה לא לקחת אז את ההצעה".

"אהה" אפי כחכח במבוכה, "את זוכרת מה כללה העבודה" "מה?" גיטי לא ממש זכרה, היא רק ידעה שבהתחלה כשהציעו לאפי את המשרה הוא מאוד שמח והתרגש.

"המשגיח של המכינה התקשר אליי, ושאל אם אני רוצה לעבוד עם בחורי הבר מצווה בשעת תפילת שחרית. אבל לא בקטע של השגחה, יותר בכיוון של הדרכה. ללמוד איתם פירוש המילים, ולהסביר להם את גודל מעלת חשיבות התפילה".

"ולמה לא השבת בחיוב, אני מכירה אותך מספיק טוב. אתה מתפלל תפילות כל כך זכות, וטהורות, אתה משקיע בזה המון מחשבה. אין מתאים ממך לתפקיד

פרק ו'

אפי היה נבוך. נכון, בתיאוריה מאוד קסמה לו הרעיון של שיח פתוח, בלי קלפים נסתרים מול האישה. אבל עפעס כשזה מגיע לכדי מעשה הוא נבהל מהדוגריות, מבקש את נפשו לחזור כמה צעדים לאחור.

אבל גיטי בכלל עוד לא בכיוון להרפות, היא עודנה דורשת ממנו ומצפה ששייב לטענות, ובעיקר שיעזור לה לפרוק מהלב מעמסות.

"לא יודעת אני מרגישה שאתה מפחד לקחת על עצמך את העול, לדאוג לפרנסה ושאר ענייני כלכלה".

אפי נדהם לגמרי מהטחות אשתו. "מה?! יש לנו בכלל בעיות כלכליות, חסר לנו כסף?"

"לא" גיטי ענתה "אתה צודק שאין לנו כרגע כל חוסר או קושי, אבל קיבלת הזדמנות תעסוקתית שמהמשרה עצמה אני יודעת שהיית מאוד מרוצה ומבסוט, אז מה נשאר לי לחשוב, חוץ מזה שאולי זה קצת גדול עליך. היא סיימה בתרעומת מהולה באמפטיה.

השעה מאוד התאחרה, ואפי שיווע להפוגה. למען האמת גם גיטי לאחר ששפכה את רוב המשא שמכביד על כתפה, הייתה מוכנה לחכות עד לאחר שיקומו משנת לילה.

אפי הבטיח לה נאמנה שהוא יסביר הכל, ובעז"ה ישביע את רצונה ורוחב דעתה.

אפי בחן את החדר הנאה ומעוצב בטיב טעם, בצבע שמנת עם נגיעות רכות של אפרסק, קלאסי לחדר של מטפל, בדיוק כמו הסטריאוטיפ שהיה בראשי, הוא חשב.

לוגם לאיטו מהתה שהכין לו המזכיר הנחמד, זה כנראה טריק של מטפלים מכינים לך כוס קפה או תה ויוצאים מהחדר כדי לתת למטופל לגבש לעצמו את המענה אותו ישיב כשיישאל לסיבת בואו.

"שלום מר אפרים, שמי אבריימי" אבריימי ווייס הציג את עצמו בפני אפי "אני פסיכולוג קליני מוסמך מטעם אוניברסיטת... מתמחה בכמה שיטות טיפול מקבילות" ו"כן יש לי המון ניסיון עם בני ישיבות, אתה יכול לדבר איתי פתוח על הכול".

אפי ישב עדיין מאופק, שם על פניו חיוך מנומס. בוחן את אבריימי, הוא נראה לו בחור לעניין, אבל מקצוען כזה שיקשיב לכל דבריו בנחת, אבל לא יעשה לך הנחות וקיצורי דרך.

"למה אתה צריך פסיכולוג" אבריימי שאל, ולא רטורית.

"אני לא בטוח, יכול להיות שאני לא צריך" אפי ענה ברצינות ולא בהתחמקות.

פרק ז'

גיטי סיימה את העבודה ונחפזה לארוז את חפציה בתיק. אפי אמר לה שתמנהר היום לחזור הביתה וכי מצפה לה הפתעה. היא מיהרה לתחנה, מקווה לתפוס את האוטובוס המוקדם. "כן אני סקרנית, אין בכך כל בושה" היא מלמלה לעצמה.

הנסיעה עברה חיש קל ומהיר, גיטי פנתה לכיוון בניין מגוריהם, עוצרת רגע כדי להסדיר את נשימתה, ולמחות את ההתרגשות מפרצופה.

היא ניחשה שההפתעה קשורה לשיחתם הנוקבת מתחילת השבוע. בהכירה את בעלה, הניחה שהוא יפצה אותה בארוחה יפה, קנויה וטעימה.

"שלום" אפי פתח את הדלת בלבביות מתפרצת. גיטי לא התרגשה, הוא תמיד מחפה על עצמו ככה, שלא אשים לב עד כמה הוא נרגש או מפוחד.

השולחן היה ערוך בקפידה עם מיטב תוצרת החד פעמי, האוכל האסייתי הדיף ניחוחות מגרים, שניהם שהיו רעבים, התיישבו לאכול דוממים.

אפי קינח היטב את ידיו ושפמו במפית. "גיטי אני רוצה להסביר לך כמה דברים", "קודם כל הכנתי לך היום פיצוץ למרות שלא פגעתי בך או עשיתי משהו רע. אבל הרגשתי צורך לפצות על ההרגשה הרעה שהייתה לך. אני הרי יודע כמה את אוהבת 'במרכאות' לתקוף אותי עם החסרונות שלי".

גיטי הנהנה במרץ, מצפה בקוצר רוח לבאות.

"כשהאשמת אותי בחוסר נכונות לקחת על עצמי את עול הפרנסה, מאוד נבהלתי. ידעתי שאת צודקת במקרה הספציפי, שהייתה לי הצעת עבודה מכובדת שנפנפתי לכל עבר ולא קיבלתי אותה".

"עמוק בתוכי ידעתי שאת לא קולעת לגבי הסיבה, ואין לי שום בעיה בלקיחת עול של כלכלה. אבל הבנתי שיש לי כן איזושהי בעיה והיא ששידרה לי מהתת מודע למסמס את המשרה".

"אז קבעתי פגישה אצל פסיכולוג" אפי בחן את פני אשתו מצפה לתגובה, גיטי לא נדהמה, אבל שאלה בשלווה "על מה ולמה?" "חשבת באמת שיש לך בעיה כזו רצינית?".

"תראי" אפי נשם לרווחה, עד עכשיו היה לו לחץ בחזה, איך אשתו תקבל את הדברים, הוא הודה לה' שהיא קיבלה אותם בכזה רגיעה.

"בלילה שדיברנו הייתה לי בדיוק שיחה בכולל, עם 'שמחה' את זוכרת שסיפרתי לך עליו? אז הוא כזה גאון 'כוכב' והוא מתמצא בכל הנושאים שבעולם".

"דיברתי איתו על פסיכולוגיה ושיטות טיפול - בעין יהודית, כי משהו מבפנים לחץ לי שאני צריך משהו כזה. הבנתי ממנו שאם יש לי בעיה שגדולה ממני,

משהו שאני לא יכול להגדיר אותו ולהתגבר עליו בעצמי, דבר כזה מצריך טיפול מקצועי".

"ו..." גיטי הופתעה לגמרי מכל מה שעשה בעלה ביומיים האחרונים מבלי שהיא בכלל ידעה, "אז מה הפסיכולוג אמר" היא לא האמינה שלבעלה יש בעייה מדי רצינית.

"דיברתי איתו שתי שיחות ארוכות, ובסוף יצא שאכן אני סובל מקושי מסוים, שלא קשור בכלל לכסף ופרנסה".

"אז למה כן" גיטי לא עמדה במתח, "הכל קשור ל...ראש ישיבה..."

פרק ח'

ישיבת "דברי אמת" שכנה לה בטח במרחביה האינסופיים של חולות הנגב. לא הרחק מבאר שבע, שבאזור מכונה 'בירה'.

רחוקה מן העיר הגדולה וההמולה, פיזית ומנטלית. נודעה בעולם הישיבות, באורחה הרגוע והשלי. היו בה פחות מעמדות, מאבקי ועדים, ומלחמות על כל 'שטעלע'.

אבל מלבדם היתה ישיבה ככל הישיבות. שקדו בה אריות, נתעלו בה נשמות טהורות, הבחורים התלוננו על הארוחות, והמשגיח הזהיר מפני הוצאת רשיונות.

היו בה צו"לים וגם מעט יושבי קרנות. אבל מעל כל החסרונות, המעלות, ושאר העובדות היבשות, ריחפה צילו של ראש הישיבה.

ראש ישיבה זה לא היה דומה לשאר ראשי הישיבות...

היה זה לפני כשני עשורים, עת כיהן כמנהל רוחני של כל מוסדות הדת והיראה, בעיר הבירה באחת ממדינות אירופה.

היתה זו משרה רמה, עם הצלחה כבירה. הוא החדיר בבני הגולה, אהבת תורה ויראת שמיים. כשרבים מצעירי הקהילה אף גלו ללמוד בישיבות קדושות, לפני שפנו ללימודי אקדמיה והשכלה גבוהה. מה שהיה חידוש גדול במקומם.

מכריו ומעריציו הרבים, ייחסו את ההצלחה, להנהגתו המיוחדת שבה הנהיג את צאן עדתו. הנהגה של יחס אישי לכל אחד ואחת.

הוא הכין בכבודו ובעצמו, כל נער ובת מצווה בהגיעם לגיל מצוות. השתתף בכל שמחה ואירוע שנחגג אצל אי מי מבני הקהילה. השקיע כל מרצו, בהשכנת שלום ואחוזה בין בני ובנות עדת מרעיתו.

וכך בהכירו כל אחד מה מצבו הרוחני, חוסנו הנפשי, ידע להלך בין הטיפות. למד מתי נחוצה הערה זהירה, ומתי זקוקים רק לאהבה, שתרווה את הנפש העייפה כמים קרים.

על ידי כושר הבחנה מיוחדת זו, שרכש בעמל השנים. עיצב בקרבם גאוה יהודית נאמנה, וזהות רוחנית איתנה.

והי ברבות הימים, ילדיו של 'הרב' גדלו והוצרכו למוסדות לימוד מתאימים. רחש ליבו לחזור ארצה לערש נעוריו היכן שצמח וגדל. בתקווה שהענפים - אלו הילדים, ימשיכו אף הם להכות שורשים. יפסעו בדרך הסלולה והמסורה.

אך דאגה דאג עדיין - כסף מניין?!

בינתיים בארץ נפוצה השמועה, בדבר הרב הדגול, שסלל דרך בשדה החינוך. ורכש הבנה מופלאה בנפש הדור הצעיר.

חשבו גדולי הרבנים והעסקנים שאין מתאים מ'הרב' החשוב הנ"ל שנפשו הומה לחזור לצור מחצבתה - 'עולם התורה והישיבות' ובשילוב הבנתו הרגשית המעמיקה, וודאי יצליח להעמיד את ישיבת דברי אמת על תילה עד שתהא 'מעטירה'.

פרק ט'

"הייתי בחור עדין והורי יחד איתי חשבו, ששיבת
'דברי אמת' הדרומית, ודאי תתאים לאופיי."

והאמת שצדקנו, הישיבה הלמה אותי ואני
התאמת לי, זה היה כמו שידוך מצויין. נהניתי
מכל רגע.

עם עניין אחד בישיבה פחות הסתדרתי. וזה -
העומד בראשה. ה'רשם' הבכיר הסתובב אצלנו
בישיבה קטנה שיעור ג', לעשות נפשות ל'דברי
אמת', הקסים אותי בסיפורים על ראש ישיבתה
הדגול שניחן בכישורי ניתוח והבנה אנליטיים.

הוא סיפר לי ברוב להט, על יכולותיו המאגיות,
לרדת לעמקי נבכי נפשו, של כל צורב ומבקש.

ועל השיטה המיוחדת שפיתח בעקבותיה, שעוזרת
לו להורות לכל בחור בנפרד את דרכו המיועדת,
שבעזרתה יוכל לעלות במעלות התורה כפי ערכו.
כדברי שלמה המלך: "חנוך לנער על פי דרכו".

באתי לישיבה בתחילת זמן אלול, מלא ציפיות
ותקוות כרימון. אהבתי את המקום והאווירה,
התרגלתי לרעיון שקראוון משמש כחדר שינה.

ייחלתי כבר, לראות בעיני רוחי את הראש ישיבה
האגדי. בשבועות שקדמו לתחילת הזמן, בניתי
מערך שלם במוחי. איך אשתחל לספסלים
הראשונים בזמן מסירת השיעור כללי, אכבוש את
בושתי ועדינותי המובנית, ואקשה או איישוב,
העיקר אדאג להבליט את נוכחותי, שהראש ישיבה
וודאי ישים לב אליי. כך שידע מיד לבנות ולפתח לי
את התוכנית הפרטית והמסלול לשטייגן האישי.

הגיע זמן ארוחת בוקר, לאחר תקיעת שופר
ושחרית אלולי ראשון. הבחורים החלו להתוודע
אחד לשני. "נו תגיד" שאלתי את שפיצר הבני
ברקי, זה שידעתי בבירור שיש לו אח מבוגר יותר
בישיבה והוא עשה רושם של כל יודע, "מתי הראש
ישיבה פה מוסר את השיעור כללי?" שפיצר צחק
עלי בהבעה מלאת ביטחון עצמי, "תגיד לי הכל
בסדר איתך, נהפכת לצו"ל לקראת ישיבה גדולה?
מעניין דווקא דיברתי עם חברים שלך מישיבה
קטנה הם אמרו שאתה בחור ממש לעניין".

הסמקתי ממבוכה. אבל מיד התעשתתי, ידעתי
שרק זה מה שחסר לי, לאבד את לשוני ולקבל
תדמית לא יוצלחית ממש על ההתחלה. "לא מה
פתאום, פשוט אני מצפה בכיליון עיניים לסקירת
מערכות המובטחת שסיפרו שכל אחד מקבל
מהראש ישיבה". כל יושבי השולחן פרצו בצחוק
מתגלגל, שהתחלף עד מהרה לשתיקה ממתונה.
מסתבר שהם ציפו בדיוק כמוני ל'הבטחה' ותלו
עיניהם בשפיצר כדי לשמוע מתי היא תגיע.

"אהה... הנושא הזה" שפיצר שם לב לעניין שנוצר
סביבו ודי נהנה להיות המייבין. "הבנתי מאחי שזה
עובד קצת אחרת, הראש ישיבה נוהג להסתובב
בביהמ"ד בשעות הסדרים, בינות לספסלים
והסטנדרים של הבחורים. ודי לו בכמה מבטים כדי
לקלוט מיהו 'הכלי חמדה' שניצב בפניו".

סדר א': הצלחתי לתפוס חברותא 'שפיץ' התחלנו
ללמוד בהתמדה, משתעשעים במילותיה של
הגמרא. הסדר תם. הזמן פשוט חלף בלי שבכלל
שמתי לב. טוב בינתיים הראש ישיבה הסתובב רק
ליד שיעור ב', אולי מחר הוא יכרכר סביבנו חשבתי
בהשלמה.

היום השני: קמתי בהתלהבות, בכל זאת יום שני
בישיבה. אתמול במנחה ואח"כ גם במעריב עמדתי
במקום מצויין. מיהרתי להתיישב שם, ובכך לקבוע
שם את מקום תפילתי מכאן ואילך.

התרכזתי להניח תפילין כיאות, הסתבכתי קצת עם
הטוטפות, שיהיו בדיוק מכוונות. בינתיים הציבור
החל להתקדם בתפילה, ורציתי להתחיל גם כן
להתפלל קצת במרוצה, כדי להספיק ברכו עם
הציבור.

פתאום שמתי לב לצל אדם שמשתקף בסידורי,
הרמתי עיניים... נתקלתי במבט של יהודי מבוגר
(מרחוק הוא נראה יותר צעיר) עם עיניים חודרות
שמרוכזות רק בי, הסידור נשמט לי לרצפה מרוב
בהלה, אבל העיניים החודרות לא זזות כמלוא
נימה. הריסים נדמו בעיני ארוכים לאין שיעור,
הקמטים שמסביב נראו לי הרים וגבעות. חלפה לה
דקה ארוכה שדמתה לנצח, עד שהראש ישיבה
המשיך הלאה בסקירתו.

צנחתי על הספסל. כל הלחץ והמתח שבניתי
לקראת המפגש המיוחל עם הראש ישיבה, כל
התקוות, ציפיות, דמיונות התנפצו פתאום לרסיסים

ונחתו על קרקע המציאות, שבה ראש הישיבה אכן
היה ועודנו גאון בתורה ובנפש האדם. אבל מדובר
ביהודי מבוגר, שפספס כבר את הגישה לדור
העכשווי, הוא גאון האבחנה אבל ממסמס את
'הלמעשה'. לפחות כך הרגשתי".

אפי בחן את גיטי שישבה מהופנטת עם עיניים
מצועפות, כמעט דומעות.
"לכן לא הייתי מסוגל להיכנס לתחום של הדרכה
בתפילה, זה מעורר בי טראומה מידי חזקה".

אבל אני מתפלל כל יום שאדע איך להתגבר,
ולתת למומחים בי לטפל.

ס-ו-ף

